

ETIOPIAN PALMUJEN YSTÄVÄKIRJE

4 / 2004
Huhtikuu

Anna-Kaarina ja Matti Palmu, Box 2397, ADDIS ABEBA, Ethiopia Puhelin: +251 1 517 516
Sähköposti: (yhteisesti molemmille:) etiopian@palmu.st (tai:) anna-kaarina.palmu@felm.org (tai) matti.palmu@felm.org
Internet-osoite: <http://etiopian.palmu.st/>

Addis Abeba, vapunaikaan 2004

Rakkaat lähetyksen ystävät!

*”On kaunis tämä maamme, maat, metsät, vuoret sen.
Me Luojan töitä saamme katsella kiittäen.
Taas lauhat tuulet soittaa urkuja vuoriston
ja Herraa kunnioittaa, hän kaiken luoja on.”*

(Virren 574 sanoista mukaillut Matti)

Tervehdys Pohjois-Etiopiasta! Palasimme juuri kahden viikon lomamatkalta, minkä aikana auton mittariin kertyi runsaat 2600 km. Tuo edellä oleva säkeistö kuvaa hyvin päällimmäisiä tunnelmia matkan jälkeen. Hyvältä tuntuu taas olla hetki kotona ennen seuraavaa matkaa. - Mutta nyt ensin kerron seurakuntamme työn 100-vuotisjuhlista:

”Äitikirko” satavuotias

Etiopian Evankelinen Mekane Yesus -kirkko perustettiin 45 vuotta sitten. Protestanttinen (evangelikaalinen) työ pääkaupungissa alkoi kuitenkin jo paljon aikaisemmin. Sen työn alkamisen 100-vuotisjuhla vietettiin sunnuntaina 28.3.2004 Addis Abebassa. Olimme juhlissa mukana. Olihan kyse kotiseurakunnastamme.

Ruotsin Evankelisen Lähetyksen (Swedish Evangelical Mission, Fosterlandsstiftelsen) lähetti, pastori Karl Cederqvist saapui maaliskuussa 1904 Addis Abebaan, missä tuolloin oli noin 50.000 asukasta (nykyisin 3-5 miljoonaa). Hänen alkuperäinen suunnitelmansa oli aloittaa evankelioimistyö oromo-heimon keskuudessa Borana-alueella etelä-Etiopiassa. Olosuhteiden pakosta hän kuitenkin lopulta perusti ruotsalaislähetyksen aseman pääkaupunkiin. Sieltä käsin sitten oli mahdollista tukea jo aloitettua oromolähetystä Wollegassa, länsi-Etiopiassa.

Cederqvistin päämääränä oli vaikuttaa siihen, **että Etiopian ortodoksikirkon piirissä usko syvenisi, että syntyisi herätystä ja uudistusta siellä.** Ortodoksikirkon uudistuminen tai uudistaminen osoittautui kuitenkin kaukaiseksi tavoitteeksi, alkoipa sen saavuttaminen tuntua epävarmaltakin. Niinpä syntyi ”Ruotsalainen Evankelinen Seurakunta”, jonka perillinen tämän päivän ”Addis Abeban Evankelinen Mekane Yesus-seurakunta” on. Seurakunnan rooli kirkon syntyyn johtavassa prosessissa oli merkittävä. Siksipä sitä voidaankin nyt perustellusti kutsua ”Mekane Yesus Äitikirkoksi”.

Juhlalounas kirkkoväelle

Juhlajumalanpalvelus kesti kolme tuntia. Ohjelman jälkeen koko kirkkoväelle tarjottiin juhlalounas, erilaisia wottikastikkeita ja inseraa paikalliseen tapaan. Niin ulkomailta tulleet vieraat kuin muukin seurakunta söi samaa ruokaa. Paastonaikaa kun elettiin, härkää ei oltu teurastettu, vaan ruuat olivat maukasta kasvisruokaa.

Etiopian vanhaa historiaa Kuten kirjeen alussa mainitsinkin, teimme huhtikuun lopulla kahden viikon lomareissun pohjoiseen Etiopiaan. Matkakumppaneinamme olivat hyvät ystävämme Marja-Liisa ja Heikki Penttinen, jotka ovat pitkään olleet Etiopiassa Fidan (ent. Suomen Vapaa Ulkolähetys) työntekijöinä.

Matkamme aikana saimme rautaisannoksen Etiopian vanhaa historiaa, kun tutustuimme moniin historiallisiin kaupunkeihin. Erityisesti saimme kuulla Etiopian vanhan ortodoksikirkon vaiheista.

Lalibelan kalliion hakatut kirkot ovat varsinainen taidonnäyte siitä, että tässä maassa on todella jo kauan sitten osattu rakentaa. Tavallinen mielikuva Afrikasta monilla ihmisillä on ruohokattoisissa savimajoissa asuvat ihmiset, mutta tämä matkamme osoitti, miten paljon muutakin tästä maasta löytyy! **Aksumin obeliskeja** katsellessa ei voinut muuta kuin ihmetellä, miten ne on saatu hakattua ja pystytettyä aikana, jolloin ei ollut mitään torninostureita tai muita koneita! Ja **Gondarin vanhat linnat** toivat minun mieleeni valokuvat Skotlannin linnoista. Oppaamme mukaan linnat on rakennettu etiopialaisin voimin.

Jokilaaksoja ja vuorten huippuja

Matkamme oli myös erinomainen osoitus siitä, miten moni-ilmeinen tämä maa on. Toinen toistaan mahtavampia vuoristomaisemia, kiemurtelevia serpentiiniteitä, ylätasankojen nummimaisemia, laaksojen pohjalla kiemurtelevia jokiuomia. Korkein kohta matkallamme, minne autolla menimme, oli korkeusmittarimme mukaan vähän yli 4000 metriä merenpinnasta. Matalimmillaan olimme Tekeze-joen laaksossa, missä sillan korkeuslukema oli vajaat 900 metriä. Osa maisemista oli kauniin vihreää - oli satanut. Mutta näimme myös kuivaa erämaata, missä sateista ei ollut tietoaakaan.

Lukuisat tietyömaat matkamme varrella osoittivat, että tämä maa yrittää todella parantaa tieverkostoaan, eikä syyttä!

Luonnonkivistä rakennettuja tasakattoisia taloja

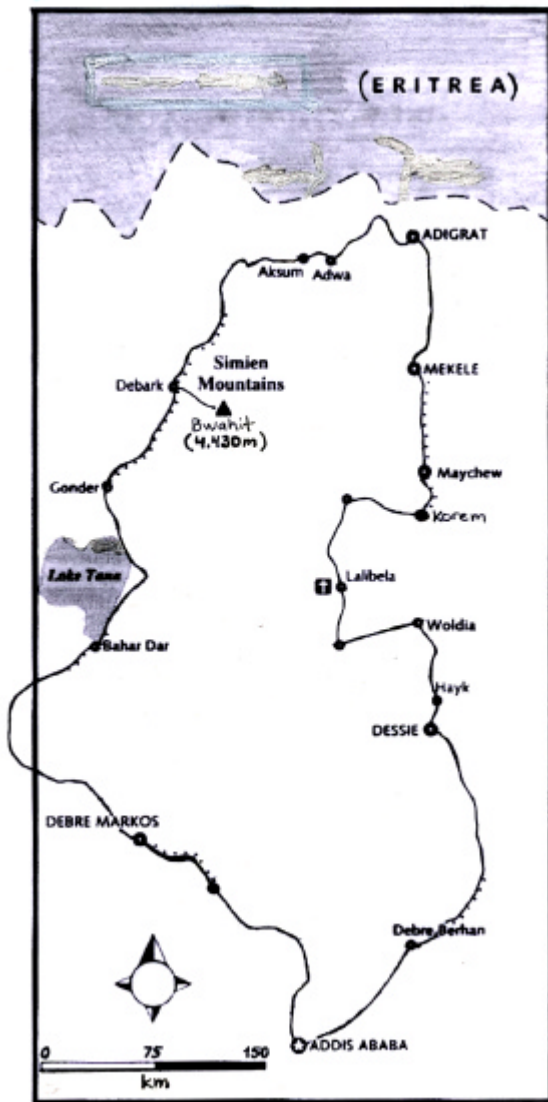
Mekelen kaupungin paikkeilla talojen muoto muuttui. Tigraï-osavaltion alueella on paljon kiveä. Monien tienvarsikylien talot oli kokonaan rakennettu luonnonkivistä. Monesti taloissa oli eräänlaisen atrium-piha: keskellä oli avoin pihapiiri. Osassa majoista oli ruohokatto, osassa tasakatto, jonka päällä kasvoi turvetta. Oli kuin olisimme tulleet johonkin muuhun maahan!

Simen Mountains -luonnonpuisto

Yhden päivän vietimme Pohjoisilla vuorilla (Simen Mountains). Ajoimme autolla yöpaikastamme (Debarq) reilut 60 km jokseenkin hyväkuntoista, uutta soratietä, minkä jälkeen oppaan kanssa kiipesimme vuoriston toiseksi korkeimmalle huipulle (Bwahit, 4.430 m kartan mukaan, meidän mittarissamme vähän vähemmän). Tieltä katsottuna nousu ei vaikuttanut kovin pahalta, korkeusero huipulle tieltä oli noin 200 metriä, mutta rinne oli varsin kivikkoista. Korkeasta ilmanalasta johtuen taukoja joutui pitämään varsin usein, jotta sai hengityksen tasaantumaan! Huipulle päästyämme ympärillä aukeavat maisemat olivat suorastaan mykistävät.

Matkan aikana näimme paljon Walia-antilooppeja (Abyssinian ibex, *Capra ibex waliae*) ja Gelada-vaippapaviaaneja (Gelada baboon, *Papio gelada*), jotka molemmat ovat ns. endeemisiä eli vain Etiopiassa tavattavia eläinlajeja. Näimme myös erilaisia lintuja. Oppaamme muistutti moneen kertaan, miten onnekkaita olemme, kun olemme nähneet niin paljon eläimiä. Hän kertoi, että Walia-antilooppia pidetään jotenkin pyhänä eläimenä. Sitten hän arveli meidän tosiaan olevan Jumalan ihmisiä, kun yhdessäkin paikassa tuntui, että yleensä kovin arat antiloopit suorastaan asettuivat valokuvattaviksi lähelle tietä!

Pohjois-Etiopian "Historiallinen reitti"

Evankeliointia renkaankorjauksen aikana

Koko pitkän matkan aikana meille sattui vain yksi rengasrikko. Ja sekin tosi hyvässä paikassa. Olimme pysähtyneet syömään lounasta matkalla Gondarista Bahar Dariin, kun poislähtiessämme huomasimme, että eturengas on vajaantunut. Aivan ruokapaikan naapurissa oli rengaskorjaamo, josta nuori mies tuli hakemaan renkaan paikattavaksi.

Matin paikkauttaessa rengasta me kolme muuta matkalaista kerroimme evankeliumia kiinnostuneille kuulijoille. Olimme nimittäin jo ruokapaikassa aloittaneet uskonasioista puhumista kyselyämme, onko kaupungissa muita kristittyjä kuin ortodoksit. Silloin yksi ruokalan työntekijöistä totesi, että protestanttejakin löytyy, mutta "hehän eivät usko Jumalaan"! Siitä oli sitten hyvä jatkaa kertomalla, että me emme ole ortodokseja, mutta toki uskomme kolmiyhteiseen Jumalaan, ja Jeesukseen pelastajana. Kaikki huoneessa olivat seurasivat kiinnostuneina keskustelua. Muuan paikalla ollut vanhempi ortodoksinainen puuttui keskusteluun sanomalla: "Ei Jeesus pelasta!" - Lopetimme keskustelun siinä vaiheessa, kun se alkoi muuttua kiistelyksi.

Kun sitten jouduimme odottelemaan renkaan korjaamista, monet tulivat kyselemään lisää uskonasioista. Heikin ympärillä oli joukko nuoria miehiä, Marja-Liisa keskusteli muutaman naisen kanssa, minä parin ruokapaikan työntekijän kanssa.

Oheiseen karttaan on merkitty matkareittimme. Ensimmäisenä matkapäivänämme ajoimme *Dessieen*, missä kävimme iltateellä työtoveriemme Pirkko ja Matti Nummelan luona. Heiltä saimme ohjeita seuraavan päivän matkaa varten. Silloin ajoimme *Lalibelaan*. Lalibelassa vietimme kokonaisen päivän kiertäen kalliokirkkoja. Sieltä matka jatkui *Mekeleen*, missä myös olimme kaksi yötä. Mekelestä ajoimme Adigratin ja Adwan kautta *Aksumiin*. Tuon matkan aikana olimme varsin lähellä Eritrean rajaa! Aksumiin saavuimme illan suussa ja vietimme seuraavan päivän tutustuen nähtävyyksiin, kuninkaallisiin hautakammioihin ja mahtaviin obeliskeihin. Vierailimme myös Saaban kuningattaren palatsialueella. Arkeologit tosin ovat sitä mieltä, että linna on rakennettu huomattavasti Saaban kuningattaren ajanjakson jälkeen!

Aksumista suuntasimme matkamme *Debarkiin*, mikä on pikkukaupunki *Simen vuoriston* laidalla. Ehdimme sinne juuri sopivasti ennen virastoajan päättymistä, joten saimme maksettua luonnonpuiston pääsymaksun ja teimme suunnitelman seuraavan päivän vuoristoretkeä varten. Oppaan kanssa sovittiin, että lähdemme liikkeelle aamuvarhaisella. Debarkin jälkeen seuraava pysähdyspaikka oli *Gondar*. Matka sinne oli lyhyt, joten pääsimme jo ilta-päivällä tutustumaan kaupungin nähtävyyksiin. Seuraavana päivänä ajoimme *Bahar Dariin*. Siellä kävimme vene-retkellä Tana-järvellä tutustuen kolmeen luostariin.

Bahar Darista olikin sitten suunta kohti kotia! Emme ehittäneet yhden päivän aikana Addikseen asti, joten jouduimme vielä kerran yöpymään matkan varrella yhdessä pikkukaupungissa. Sieltä oli sitten enää 200 km kotiin!

Kirkkoja ja luostareita

Kävimme katsomassa monia vanhoja ortodoksikirkkoja muuallakin kuin Lalibelassa. Gondarissa kävimme vanhassa ruohokattoisessa kirkossa, missä sisällä oli todella upeat, hämmästyttävän hyvin säilyneet maalaukset. Sen kattomaalausten enkelinkuvia olemme nähneet postikorteissa ja jopa t-paidoissa!

Baher Darin Tana-järven saarissa on lukuisia kirkkoja ja luostareita. Yhteen kirkkoon pääsimme sisälle. Siellä nuori diakoni esitteli kirkkonsa maalauksia ja niiden kertomuksia. Tuossa esittelystä kyllä raamatunkertomukset ja kirkon perimätieto menivät kerrassaan sekaisin!

Eritasoisia majapaikkoja

Matkan aikana yövyimme paikallisissa hotelleissa, enintään kaksi yötä samassa paikassa. Yöpymispaikkoja kertyi yhteensä kahdeksan. Hinta ja laatu eivät aina olleet samassa suhteessa. Kallein yöpaikka oli Lalibelassa, missä maksoimme hotellihuoneesta 120 birriä (12 euroa). Huone oli varsin vaatimaton, nuhjuisen oloinen. Baher Darissa yövyimme kaupungin ilmeisesti parhaimmassa, länsimaista tasoa olevassa hotellihuoneessa, mistä maksoimme 100 birriä yöltä. Halvin majapaikka oli matkamme viimeisenä yönä: pikkukaupungin hotellihuoneen hinta oli vain yhden euron verran! Huone oli vaatimaton, mutta melko siisti. Aamulla tosin huomaisimme, että lakanoita ei suinkaan pesty jokaisen vieraan jälkeen, vaan ne pantiin ulos aurinkoon tuulettumaan!!! Minä illalla nukkumaan mennessä olinkin todennut Matille, että minusta näytti, etteivät lakanat tainneet olla ihan pesun jäljiltä ...

PALMUPERHE KASVAA!

Saimme 6.4.2004 Suomesta iloisen puhelinsoiton: Jounin ja Vapun perheeseen syntyi tuona aamuna toinen tytär, Hilda Valpuri. Tyttö painoi 3.725 grammaa, oli 50 senttiä pitkä. Äiti ja vauva, isä sekä Lyydia -isosisko (1 v. 7 kk.) voivat kaikki hyvin.

Kiitos Taivaan Isälle uuden elämän lahjasta!

kiitollisin terveisin Anna-Kaarina (ja Matti)

"Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä, kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen - mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen." Ps. 8:4-5

ILOITEN KIITTÄKÄÄ

- Hilda Valpuri Palmusta, s. 6.4.2004.
- Varjeluksesta ja terveydestä pitkällä matkallamme;
- Hyvistä matkakumppaneista, Marja-Liisasta ja Heikistä;
- Tilaisuuksista kertoa evankeliumin ilosanomaa siitä osattomille, erityisesti Marja-Liisa oli uskollinen tässä;
- Jumalan ihmeellisestä luomistyöstä, jota saimme matkallamme ihailla ja ihmetellä;
- Tietöistä: ne viestittivät siitä, että sodan jälkeen alkaa olla varaa eri alueiden perusasioiden parantamiseen!
- Kotiseurakunnastamme, "Mekane Yesus Äitikirkoista";
- **Jeesuksesta, syntiemme sovittajasta, pelastajasta, maailman Vapahtajasta.**

RUKOILKAA SIIS:

- Rauhan säilymistä Etiopian ja Eritrean välillä;
- Kirkon keskusviraston toimistatilaajärjestelyjen puolesta;
- Etiopialaista pariskuntaa työtovereiksemme;
- **Siunausta ja Herran läsnäoloa ohjelmiin:**
Matka Etelä-Etiopiaan 5-17.5. (perhetyön kouluttajakurssin jatkokurssi Awassa 10-15.5.; Perhetyön perusteiden kurssi Mekane Yesus -seminaarin 4. vuosikurssin degree-opiskelijoille touko-kesäkuussa; MY-kirkon johtokunnan kokous 7-12.6. ja seurakuntatyön osaston järjestämä neuvottelu 15-17.6. (aiheena mm. perhetyön vahvistaminen hiippakunnissa); Torniolaisen ystäväpariskuntamme, Mervi ja Lauri Mustosen, Etiopian-vierailu 8-25.6.2004.

- Sähköpostissa tulevassa ystäväkirjeessä on linkki, jonka kautta pääset Internetiin etiopianpalmukirje-sivulle;
- Internet-ystäväkirjeessä on linkki, jonka kautta voit avata ja tulostaa pdf-muodossa olevan kirjeen otsakekuviointeen;
- Voit lukea ja halutessasi tulostaa ystäväkirjeemme (vanhat ja uudet) Internetissä valokuvineen kaikkineen osoitteessa <http://etiopian.palmu.st/>
- Saadaksesi laajemman kuvan lähetystyöstä vierailepa Lähetysseuran kotisivulla osoitteessa <http://www.mission.fi/>
- **TÄMÄN KIRJEEN KUVAT (nähtävissä internetissä):** 1) KUUKAUDEN ELÄINKUVA: Walia-antilooppeja Simen Mountains -vuoristossa; 2) Mekane Yesus Äitikirko; 3) Papit Äitikirkon 100-vuotisjuhlassa; 4) Serpentiinitie Aksum-Gondar -tieosuudella; 5) Pyhän Yrjön kirkko Lalibelassa; 6) Tigrai-kivitalo atrium-pihoinensa; 7) Aksumin obeliskeja; 8) Simen Mountains -vuoristoa; 9) Kirkon kattomaalaus-englit Gondarissa; 10) Gondarin kuninkaanlinnojen vaiheilta.